

STOJAN ŠPEGEL

ZASTIRANJA IN RAZKRITJA

Mestna galerija Šoštanj,
11. september 2025 ob 19.00

MESTNA GALERIJA
ŠOŠTANJ

Glavni trg 7, 3325 Šoštanj

DELOVNI ČAS:
ponedeljek – petek od 16.00 do 18.00
sobota od 10.00 do 12.00
nedelje in prazniki – zaprto

Najava izven delovnega časa 031 720 725.

Razstavo bo odprl župan Občine Šoštanj, **Boris Goličnik**.

Likovno kritiko bo podala **Sara Nuša Golob Grabner**.

Za glasbeni program bo poskrbel, **Swingin' trio** v sestavi:

Zmago Štih: harmonika,

Mykhailo Levit: kitara,

Nikola Matošić: kontrabas.

O AVTORJU

Diplomiral na Arthouse - College of visual arts pri prof. Darku Slavcu, kjer je tudi končal magistrski študij (magister likovnih umetnosti). Je član Zveze društev slovenskih likovnih umetnikov in DLUM ter Slovenskega centra PEN. Do sedaj je imel 55 samostojnih razstav in sodeloval na preko 100 skupinskih razstavah. Prejel je tudi 15 nagrad in priznanj.

V letu 2021 in 2022 je bil udeleženec umetniške rezidence v Cité internationale des arts v Parizu.

Predstavljen je v World Encyclopedia International Artists Book Collaborative Project (Vermont, USA, 2001) in monografiji slovenskih slikarjev in pesnikov z naslovom Poetika (Tatjana Pregl Kobe - Koroška galerija likovnih umetnosti).

Leta 2000 je izšel predstavitveni katalog njegovih slik z naslovom "Na prelomu tisočletja", v letu 2007 je izšla predstavitvena monografija z naslovom Notranje pokrajine – slike, leta 2019 pa monografija z naslovom Industrijski motiv.

Leta 2024 sta izšla obširnejša predstavitvena kataloga z razstav v Galeriji Velenje in DLUM Maribor. Poleg tega, da je izdal lastne pesniške zbirke:

Zmeraj kot prvokrat – 1996, Špegel v ogledalu – 1998, Notranje pokrajine – 2006 in Če ne ve, ve, če ve, ne ve – 2017, je oblikoval platnice in prispeval likovno opremo za osem (8) pesniških zbirk, prav tako je prispeval ilustracije za knjigo Lesene cokle (zbirka Zvonovi – Kmečki glas v sodelovanju s SAZU) in ilustracije za literarni almanah Hotenja 15 in 24, ter naredil prelom za dve pesniški zbirki Agnese Yakuntceve.

Pesmi je objavljajal v revijah Poetikon, Savremenost, Vpogled, Mentor, Akt, Hotenja, Sončnica... Predstavljen je v antologiji Savremena slovenačka poezija / Čitati: Voleti; izdal Presing, uredil Dušan Stojković (Srbija, 2019). Njegove pesmi so prevedene v srbski, makedonski, ruski, angleški, poljski in francoski jezik.

V jeseni 2025 bo izšla njegova nova pesniška zbirka z naslovom Levitev pepela, zbirka Droben list.

STOJAN ŠPEGEL – ZASTIRANJA IN RAZKRITJA

Vznik nihajočih svetov

Slikarstvo Stojana Špegla je dialektični proces prebivanja med zavestjo in podzavestjo, kjer abstraktne oblike in intenzivni kolorit postajajo most do esence človeškega doživljanja. Njegova dela, polna neskljenjenih krogov in dinamičnih prehodov med ostrim in mehkim, zavračajo statične interpretacije – namesto tega razkrivajo negotovost in nedokončanost kot temeljni vidik eksistence. S triptihi, ki jih gledalec aktivno odpira, in s transparenco, ki izginja ter se znova materializira, Špegel poudarja, da je umetnost vedno v razmerju z opazovalcem, ne le kot objekt, temveč kot iniciacija dialoga. Čeprav njegov slog hkrati aludira na nadrealizem, geometrično abstrakcijo in digitalno estetiko, se izmika vsem kategorizacijam, saj je njegov cilj ujeti nedoločljivost človeškega obstoja, podobno kot moderna poezija zajame jedro brez pripovedne linije. Tako njegove slike, kot fragmenti resnice brez lupine, ne zahtevajo razlage, temveč vpijanjanje v magnetizem barv in oblik, ki odmevajo kot odsev subjektivne, a univerzalne avtentičnosti.

Sara Nuša Golob Grabner

